

Dieu et mon droit.

DONDERDAG. 4 MAART.

Advertentien van acht regels en daar beneden worden tegen 1,75 geplaatst; meer dan acht regels tegen 2,00 per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 c. per regel betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatselijke prijs meer.

Voor Ierland.

Van 1 Maart, 12 uur des namiddags

Bedrag der vorige opgave f 13540,78

Woonen Kaartegeld	f	0,30
H. Haaksbergen, een muntbillet	"	5,—
Eenige R. K. uit de Gemeente Wognum C. G.	"	36,75
Andemaal Brood voor Ierland, van H. J. M. uit C.	"	15,—
Van M. v. Bl. te Weesp	"	5,—
V. D. Br.	"	5,—
Twee dienstmeisjes	"	5,—
Wag van H. J. M. uit C. een muntbillet	"	10,—
Ter eere van het H. Hart van Jesus, waarin wij ons vertrouwen stellen	"	5,—
Van een onbekende	"	3,—
J. M. S.	"	7,—
Een ongenoemde	"	2,50
H. F. F. H. te L... 1 bankbr. N° 422	"	200,—
Gecollecteerd in eene kleine en behoeftige gemeente	"	25,—
Van H. F. K. te Utrecht	"	5,—
Uit Alkmaar, van de wed. R. f 10,- vermig alles door Hem, die mij verberkt f 4,- eenigen ongenoomden f 3,50.	"	
Meij. S. f 1,50. V. S. f 1,50. Een doosje met twee zilveren penningen, eenig goud	"	20,50
f 1,40 oud geld te samen	"	34,—
Nit Swalmen (Limburg)	"	155,—
Van S. uit Haaren (Meijerij van 's Bosch)	"	5,—
Dat Bezmeer een muntbillet	"	
<i>Dat Nederlands Brood Redt Ierland's dood.</i>		
Van D..... K..... een muntbillet	"	5,—
<i>Door tusschenkomst van den heer A. W. Smits, te Oosterhout</i>		
Een dienstmeeise, J. W.	"	0,50
Een onbekende	"	2,50
Door tusschenkomst van den heer A. W. Smits, te Oosterhout	"	70,50
Door tusschenkomst van den heer J. H. Kronenburg, te Zutphen:	"	
Het provenu der collecte in de R. K. Kerk f 177,- Van het R. K. Leesgezelschap f 25,-	"	202,—
drie dienstdoden	"	5,—
B. M. P. een muntbillet	"	5,—
M. A. S.	"	5,—
Door tusschenkomst van den Boekhandelaar J. B. Rohé:	"	
Van den Pastoor van Sybe-Carspel, uit afne gemeente Lammerschagen en de Were	"	82,83
Uit Kampen, door tusschenkomst van de beide Pastoors en den Welgeden heer R. van Romande, een coupon f 14,85,	"	
een dito f 1,25, twee muntb. f 15, samen	"	51,08
Van J. N.	"	5,—
J. B. H.	"	5,—
J. H. H.	"	5,—
<i>Doe wel aan den armen en zie niet om, van eene dienstvaagd, op hoop van navolging</i>		
Van J. H. H. te Harderwijk, een coupon	"	3,96
G. A. M. K. twee muntbillietten	"	15,—
Van de leden der drie genootschappen, met de volgende regelen:	"	
't Hart van Jesus tröst in tijden, Sterkte onzer liejde band, Zend hulp in deer' hange tijden Aan 't hongherderde Ierland.	"	
Aan muntpapier te coup.	"	47,31
Uit Bergharen van C. A. v. d H f 5,-	"	6,—
Van deszelfs twee dienstdoden «1,-	"	5,—
Van N. M. S. uit Genderingen, 1 muntb.	"	7,50
eene Zelatrice uit Amsterdam	"	28,50
Uit St. Michielsgestel bij 's Bosch	"	100,—
Van K. G. v. L. te Lemmer	"	50,—
de R. K. Gemeente te Bedum, 1 banko.	"	40,—
een onbekende	"	2,50
een R. K. te Enschedé ingezameld voor de arme Ieren	"	52,57
Z. voor de noodlijdende Ieren, een muntbillet	"	10,—
Nederweert	"	5,—

Transportere f 1497,87½ f 15540,78

Transport f 1497,87½ f 13540,78

Door tusſchenkomst van den zeer eerw.
heer A. v. Aken, Pastoor te Leur, de
opbrengst eener collecte 40,—
Door tusſchenkomst van den zeer eerw.
heer T. Kuiper, Pastoor te Dordrecht,
Van J. N. S. T. f 5,— Collecte in de
Kerk en later aangebragt f 245,— zamen . . . 250,—
Door tusſchenkomst van den heer W.
Oomen, te Breda :
Van een weldoener te Ginneken R. V. D.
f 60,— den wel eerw. heer E. te Hil-
venhoet f 46,— Te zamen . . . 106,—
Van N. N. een bankbiljet 5,—
Nog uit Haarlem ontfangen 110,39 f 2009,47

Tot en met 2 Maart is bij de Commissie voor
Ierland, alhier gevestigd, (zie de Tijd, N° 104)
ingekomen :

Van den heer H. f 25,— H. A. te Zaandam f 10,—
Een onbekende f 25,— Een coupon f 19,80. Uit
het klooster te Oirschot f 25,— Een R. K. Pastoor
f 10,— A. G. f 10,— P. A. E. f 15,— Eene gift f 30,—
Een R. K. Pastoor X. f 19,80. Eene dienstbode
f 2,— Een bankbiljet N° 143 f 25,— N. N. 2 muntb.
en cont. f 41,75. T. C. een bankbiljet N° 944 f 40,—
Door tusſchenkomst van den wel eerw. heer A. H.
van Giessen, Pastoor in de Kerk *Moyſes en Aäron*,
van N. N. f 20,— Uit de spaarpot van de kinderen
van A. P. f 25,— Idem van de kinderen van J. B.
f 30,— Voor Ierland f 2,— Van Anonymus f 5,—

Door tusschenkomst van de HH. Langendam en
C^o. te Nijmegen:
Van J. A. K. f 3. - A. v. P. te U. f 1.50. Wed.
N. N. te U. f 3. - M. W. C. S. te f 1.50. - N. N. te U.
f 10. - J. K. K. id. f 1. - J. V. B. f 1. - B. v. L. te
N. B. f 20. - J. v. K. id. f 10. - T. R. id. f 5. - Wed.
C. v. id. f 10. - Wed. J. B. id. f 10. - D. v. id. f 10.
te H. f 5. - G. v. H. id. f 5. - A. T. te N. B. f 2. - J. M.
v. Z. f 10. - P. B. f 2. - E. G. K. f 3. - Desz. dienstm.
f 1. - E. v. H. f 2. - C. H. C. f 2. - H. f 3. - C. T. f 2.
G. f 5. - te zamen f 122.50

Door tusschenkomst van den heer P. Pels te Amersfoort:
Van het R. C. Instituut alhier: 2 muntb. a f 20
1 id f 10.- 1 id. f 5.- in specie f 1.- — Van
3 R. C. geestelijken en diverse leden der beide R. C.
gemeenten alhier: 1 muntb. f 10 - 1 id. f 10.- In
specie f 5.- f 2,50. f 2,50. f 2,50. f 2 - f 1.-
Te zamen f 91,50

Door tusshenkomst van den heer J. G. Meijer,
te Arnhem:
Van een Jufvrouw f 10.- Mevrouw B.... f 25.-
P. en A. B... f 6.- De overige leden van het-
zelfde huisgezin f 30, 15. J. M. Z... een dienst-
meisje f 1, 50. Te zamen f 72, 68

Door tusschenkomst van den heer J. M. W. Waanders, Boekhandelaar te Zwolle.

Van K. f 3.- 2 ambtenaren f 2.- een arme dienstmaagd 75 c. een ambachtsman 90 c. een dienstknecht 55 c. een werkman 50 c. H. L. f 5.- d H. f 5.- een Cath. Priester f 25,25. H. f 12,37½ N. N. 48½ c. Te zamen f 58,80

Door tusschenkomst van den Z. Eerw. Heer van der Stoot, R. C. Pr. en Pastoor aan den Helder.
a Uit de reeds gepaasde bus in de Kerk f 8,86.
b Van Mevrouw E. K. f 5,20. *c* Meijufv. C. K. f 2,50. *d* Meijufv. G. f 5. *e* de jonge jufvrouw J. C. f 1. *f* twee dochtertjes van den Heer J. S. voor de arme kindertjes van Ierland f 1. *g* twee dochtertjes van den Heer G. tot dezelfde intentie f 2. *h* den Heer H. G. J. een gouden Sigarenpijpe ter waarde van f 3,50. *i* door de kinderen der Gemeente uit hunne spaarpotten bijeengebragt f 3,60.
 Te zamen f 30,6

Van den Wel-Eerw. Heer L. J. A. J. Pastoor
 te Wehl f 5.- Den Eerw. Heer Kapellaan f 1.-
 Het R. C. Zangkoor f 10.- G. M. f 1.- A. B.
 f 1.- T. K. f 1.- J. G. f 1.- Sch. f 1.- L. 75 ct.
 W. W. 75 ct. T. S. f 1.- R. op B. f 1.- Een boe-
 ren daglooner f 1.- met de spreuk:
*»Honger is een scherp zweerd;
 »De ervaring heeft 't mij zelf geleerd.»*
 Van vier misdienaars f 1.- N. N. f 1,30. K. f 1.-
 Le Wed. G. f 1 - C. E. f 1,23½. te zamen f 31,2

1°. Bij den Heer Lux, President der Vereeniging
 van den H. Vincentius van Paulo, te 's Gravenhage:
 a Van den eerw. heer S. te 's Hage twee
 coupons N° 146,177 en 5864 . . . » 24,75
 b Nog van den eerw. heer V. D. te Monster » 10,00
 c Uit Castricum » 5,00

Transporteren f 39,75 f 16325,96

Transport f 39,75 f 16323,964

d	Van den eerw. heer Mouriks, ingezameld bij de R. K. Gemeente te Poeldijk	85,00
e	Nog van den heer Els. te Haarlem	10,00
f	Nog van den heer J. B. Nolet, President der Conferentie van Schiedam: Van W. uit Leyden drie muntb.	30,-
	Van een Pastoor uit Zeeland	25,-
	Van het Leesgezelschap: <i>Tot Nut en Stichting</i>	18,10
	Van diversen	86,10
		139,20
2°.	Bij den Heer Mr. Leesberg, Secretaris van voormelde Vereeniging te 's Gravenhage:	
g	Van den heer Daw. te 's Hage	6,50
h	» den eerw. heer van Brussel, te Naaldwijk, ingezameld bij de R. K. Gemeente	168,80
i	Nogmaals uit Dongen, bij Breda	257,37½
k	Van de misdienaars de St. Willibrorduskerk te 's Hage	6,00
l	Uit de spaarpot eener jonge jufvrouw	1,00
m	Van N. N. uit Hazerswoude	45,00
	te zamen	738,62½

Totaal f 17064.59

Tot Woensdag 5 Maart des. middags ten 12 ure.

AMSTERDAM, 3 Maart.

Onze lezers hebben in ons vorig nummer gezien, dat de regering bij de kamer heeft ingediend een ontwerp van wet tot intrekking van de graanwet van 1835. Dit voordragt is gewigtig en verdient ernstige overweging, omdat zij, wet geworden, niet alleen moet werken, natuurlijk in verschillende gevolgen, op handel, nijverheid en landbouw, maar daarenboven eenen grooten invloed kan en vermoedelijk zal uitoefenen op ons inlands-
wezen.

Wij moeten het daarom goedkeuren, en het is eene daad van loyauteit, dat de minister van financiën zijne graanwet heeft voorgesteld middelerwijl het budget van 1848 en 1849 in overweging wordt genomen. Hadde immers die voordragt plaats gehad eerst na de aanneming van die begrootingen, dan hadde zij den schijn gehad van een *quæ-à-pens*. Want om den invloed, welke het vernietigde beschermingsstelsel van den landbouw hebben moet op den toestand dier klasse, welke vooral ook gedrukt wordt door gemaal en geslagt, is het billijk dat bij de beoordeeling der begrooting de leden der Tweede Kamer in staat zijn gesteld een oordeel te vellen, dat van alle zijden is toegelicht. Zulks ware onmogelijk als de minister met de uitvoering van zijne plannen had vertoefd tot na de goedkeuring der begrooting. Deze immers zijn nog ingerigt zonder het oog gevestigd te hebben op de voorgedragen graanwet. Waren zij eenmaal aangenomen, dan stonden de leden der Tweede Kamer, welke het beschermend stelsel zijn toegedaan in eene moeilijke vertwijfeling, dewijl zij of de voordragt zouden dienen aan te nemen, zonder eenige billijke tegemoetkoming, of daarom afstemmen, hoezeer zij ze misschien anders zouden hebben willen goedkeuren.

Nu is de positie van elk lid der Kamer zuiver. Er is aan ieder gelegenheid gegeven, om de zaak in hare volkomene uitgestrektheid te beschouwen, en in verband met der begrooting de middelen te bewerken.

Intusschen het bewijst ook dat de minister de zaak met veel takt heeft ingezien. Hij zal door de tijdige voordragt kansen openen, om voor zijn budget en voor zijne graanwet stemmen te winnen.

De minister liep gevaar, dat zijn buijet door eenige leden werd afgestemd, omdat zij de werking der maatregelen niet konden berekenen, welke zij wisten, dat zouden worden voorgedragen; van den anderen kant zou zijne graanwet tegenkanting hebben ontmoet, omdat men de gelegenheid niet meer zoude hebben gehad, de noodzakelijk geworden wijzigingen in de begrooting der middelen voor te dragen.

Nu zal de graanwet vermoedelijk het eerst in openbare discussie worden gebracht, en door vele leden worden beaamd met het voorbehoud, dat zij de begrooting der middelen willen hebben gewijzigd.

Dere vorderingen zullen in de discussiën der sectiën

welligt, bij wijze van concessie, ook door vele andere leden worden gedeeld; en de minister zal met toegeving daaraan, dan ook gevolglijk stemmen voor zijne begrooting winnen.

In alle geval, eindelijk, daar de minister in zijne memorie van toelichting, de toezegging doet, dat het gemaal langzamerhand zal behooren te worden afgeschaft, zonder deswegen een voorstel te doen, zoo plaatst hij de regering buiten dat vraagstuk, en laat de beslissing daarvan aan de Kamer over, die het pleit zal uitmaken in hare sectie-debatten zonder dat de regering daardoor beïnvloed wordt.

Wij bepalen ons heden bij deze algemeene beschouwingen over de taktiek van den minister van finantiën. Wij zullen later de voordragt der graauwet onderzoeken.

De Fransche couranten melden ons, dat het geschil tusschen den heer Guizot en Lord Normanby is bijgelegd, en wat niet minder van gewigt is, dat de Koning der Belgen, van Parijs naar Londen is vertrokken als meddelaar tusschen Koningin Victoria en Lodewijk Philips. Alzoo schijnen de tijdingen vredelievend. Doch middelerwijl Lord Normanby de hand van den heer Guizot drukt, blijft zijn patroon, Lord Palmerston, niet achterlijk, om van zijnen kant te toonen, hoe hij vrede wil. De toestand namelijk van Portugal wordt iederen dag onrustiger, en Spanje zelfs wordt van alle kanten bewerkt, om eene Carlistische beweging, die ieder uur uitbreken kan, voor te bereiden. Lord Palmerston heeft de draden van al die heroeringen in handen, en speelt met de volkspassieën van het schiereiland als de marionettenman met zijne poppenkast. Dat alles heeft ten doel Frankrijk te verschrikken, ten einde daarin gelegenheid te vinden, om eenige concessieën af te persen. Intusschen mogt hij niet slagen, om van Frankrijk vergunningen te erlangen, dan zoude het schiereiland het tooneel kunnen worden van vernieuwde burgeroorlogen. Intusschen het zal welde blijken, wat Engeland en Frankrijk willen, als de Koning der Belgen uit Londen te Parijs zal zijn teruggekeerd.

Onze bijzondere correspondentie in O. I., die wegens plaatsgebrek niet in ons vorig nummer is opgenomen, bevatte weinig belangrijks. Alleen vermelden wij daaruit het volgende:

»De tijding van de formele in bezit neming van Labuan in naam van de koningin van Engeland heeft hier eene groote sensatie verwekt. Bereids vertrekken twee Engelsche oorlogschepen naar Borneo, om die in bezit neming beslag te doen krijgen. Men wil zelfs, dat de Britsche commandant van het eskader op het hoogste gedeelte van het eiland een gedenksteen zal doen oprigten, waarop dit feit zal vernield staan.

»Van Bali zijn de berigten zeer ongunstig. De eerste termijn van betaling is voor de Balinezen geweigerd en zij koesteren een hevigen haat tegen de Nederlanders. Men verwacht alzoo, dat de gouverneur-generaal weldra eene nieuwe expeditie tegen hen zal moeten ondernemen.

Onze gewone correspondent uit 's Gravenhage meldt ons het volgende: »De Hooge Raad, kamer van strafzaken, heeft heden op het rapport van den raadsheer van der Velden, uitspraak gedaan in de zaak van den kapellaan Gepkens. De Raad heeft bij zamentrekking nagenoeg overwogen; dat uit de bepalingen van art. 206 en 211 strafv. voorschrijvende het motieven der gewijsden, niet kan worden afgeleid, dat het arrest behoort te vernietigen al hetgeen de getuigen gezegd hebben, ook dan wanneer hetzelfde niet tot 's regters overtuiging heeft medegewerkt; dat de regter alleen gehouden is op te geven wat ontrent het bewezene of onbewezene der schuld is gebleken en de gronden daarvoor; dat wat betreft de uitdrukking van het arrest, waarin gezegd wordt, dat de omstandigheden, in vorige overwegingen van het arrest opgenomen, het getuigenis van Maria Wiegierink boven allen twijfel verheffen, dat deze zinsnede in verband met al hetgeen vooraf was opgesomd, geen bewijs oplevert, dat het hof, in strijd met art. 433 strafv. het afzonderlijk getuigenis van eenen enkelen getuige als wettig bewijs heeft aangenomen, maar dat de nitthekking alleen daartelt de rekenschap die het hof geeft van de gronden, die hetzelfde voor de waarheid van het afgelegd getuigenis heeft gevonden; dat dus, wel verre dat daartoe bij gevolgtrekking een onvolkomen bewijs kan worden afgeleid, het hof de bepalingen van de art. 433, al. 2 en 435 strafv. met de uiterste naauwgezetheit heeft in acht genomen en niet ligtvaardig voor bewezen heeft aangenomen de verklaring van een getuige; — dat voorts het getuigenis van M. W. niet is een afzonderlijk getuigenis, vermits tocht dat getuigenis is toegelicht door de rapporten van deskundigen, en versterkt door breedde verklaring en door de plaatselijke gesteldheid en wijders door aanwijzingen, gelijk blijken kan uit de 5de, 6de en 7de overwegingen van het arrest, en het derhalve in deze voldaan is aan de voorschriften van de 2de, 3de en 5de afdeeling van den 22sten titel van het wetboek van strafv.; — dat voorts, wat aangaat de beweende ge-

noegzaamheid van het bewijs, met welk werktuig de wonde is toegebracht, dat in de vijfde overweging niet de rede is van aanwijzingen, maar dat daarbij naar aanleiding van de verklaringen van deskundigen de daadzaak der verwonding en hare gevolgen is beslist en de regter daarbij tevens van oordeel was, dat de wonde door een priemvormig instrument en een klein mesje is toegebracht en dat de aard der wonde doodlijk was, behorende de gevolgtrekkingen, welke uit wettig bewezene daadzaken voortvloeijen, geheel tot het gebied van den *judez facti*, waarop in cassatie kan noch mag worden teruggekomen, dat het middel van cassatie op deze onstandigheid der verwonding betrekking hebbende, klaarblijkelijk strekt, om den Hoogen Raad de waarde der aanwijzingen te doen onderzoeken, hetgeen, al waren dezelve ook tegenstrijdig, niet kan geschieden, omdat het den Hoogen Raad niet vrij staat de innerlijke waarde derzelfde te onderzoeken; dat de overweging, waarbij de opgaaf van den beschuldigde, als zoude hij tot redding van Maria Wiegierink zijn aangesneld, voor onwaar wordt verklaard, mede niet als eene aanwijzing in het arrest is opgenomen, maar als eene reden naar aanleiding van afgelegde getuigenissen; dat het hof verplicht was deze verdediging van den beschuldigde te onderzoeken en het dus noodig was, in het arrest op te nemen de verklaring, dat die verdediging in verband tot het geblekene niets konde afdoen.

»De raad heeft nog met betrekking tot het bij pleidooi en ook bij de memorie aangevoerde, geoordeeld: dat het uit de 23 en 24ste overweging blijkbaar is dat 's regters overtuiging heeft berust op al hetgeen in den loop van het onderzoek was bewezen, zoo dat de bewijsmiddelen voor de schuld van den req. niet op de 23 overweging uitsluitend, maar op alle andere zijn gegrond, hetgeen ook blijkt uit de 24ste overweging, waarbij op het aangenomene en al de vorige overwegingen wordt gewezen; dat derhalve niet is gebleken dat de schuld op onwettig bewijs is aangenomen; dat ook het bezit van den priem, de afspraak om in de Epsweide te komen, insgelijks door het getuigenis van Maria Wiegierink in verband met andere opgenoemde omstandigheden is bewezen, zoodat het hof daardoor tot overweging is gekomen, dat de beschuldigde het doel had haar van het leven te berooven, terwijl overigens de beslissing, omtrent den voorbedachten raade is van feitelijken aard, en derhalve behoort bij den *judez facti*; dat eindelijk mede op wettige bewijsmiddelen is aangenomen de strafbare poging, waarvan het doel niet is bereikt, doordien het slagtoffer het instrument met den dader heeft ontworpen; zich heeft losgeworpen en is ontvlugt, in welke omstandigheden het hof de raade der niet-fulvoering van de daad heeft gevonden, gelijk dit nader bevestigd wordt door de 1ste en 7de overweging, terwijl het hof wijders uit de gezegden van den beschuldigde na de daad het laatste vereischte der strafbare poging heeft aanwezig bevonden. De raad mitsdien al de aangevoerde middelen van cassatie ongegrond oordeelende, heeft de gedane voorziening verworpen.

De *Utrechtsche Avondpost* meldt het volgende:

»Bij arrest van het provinciaal gerechtshof van Gelderland, in raadkamer vergaderd, van den 25 Febr. jl., is Jan ter Linde verwezen naar de correctionele rechtbank te Zutphen, ter zake van 1° lasterlijke aantijging tegen Maria Wiegierink, als hebbende eene valsche verklaring gedaan, die, indien dezelve waarheid bevatte, meergenoemde M. W. aan valsche getuigenis zoude doen schuldig zijn.

»2° Laster tegen dezelfde Maria Wiegierink, door haar in eene herberg van onzedelijke daden valschelijk te beschuldigen.

»3° Laster tegen den kantonregter van Groenlo, door aan denzelven in het openbaar valschelijk ten laste te leggen, dat hij M. W. 200 zou hebben beloofd of gegeven, om den kapellaan C. Gepkens te beschuldigen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS. 1 Maart. Eergisteren zijn op het bureau van den president van de kamer der afgevaardigden twee voordragten nedergelegd. De eene, van den heer Duvergier van Hauranne heeft betrekking tot de hervorming der verkiezings-wet; in de andere, van den heer Hallez-Claparede, wordt hervorming gevraagd van de wet over de militaire bezwaren in de vestingen.

Men zegt thans, dat tusschen den heer Guizot en lord Normanby eene verzoening heeft plaats gehad. De heer Guizot heeft beloofd, alle gelegenheden te zullen aangrijpen om de loyaliteit van den edelen Lord te hulden, doch hij heeft niet beloofd in de Kamer eenige verklaringen te doen.

Het *Journal des Debats* wil weten, dat de verzoening heeft plaats gehad door tusschenkomst van graaf Appony gezant van Oostenrijk, in wiens hotel de heer Guizot en

lord Normanby elkander H. Zaterdag hebben ontmoet, waarna zij, zonder in nadere uitlegging te komen, hunne gewone betrekkingen hebben hervat.

— De koning der Belgen, die sinds eenige dagen alhier vertoeft, staat op het punt om naar Londen te vertrekken, met het doel, zoo men zegt, om de toenadering der beide kabinetten te voltooijen. De bemiddeling van Z. M. en zijn verzoenende geest zullen ongetwijfeld tot dit vurig gewenscht resultaat bevorderlijk zijn.

— De ziekte van den heer Martin (du Nord) heeft op zulk eene schrikbarende wijze toegenomen, dat men zijn toestand als hopeloos beschouwt. Hij heeft het gebruik van de spraak verloren en al zijne ledematen zijn verlamd. Eergisteren is de pastoor der parochie-kerk van den H. Rochus op het kasteel van den heer Paturke ontboden om den lijder, volgens zijn verlangen, de genademiddelen der H. Kerk toe te dienen.

— Men weet, dat de stad Parijs jaarlijks 4 miljoen francs aan stads werken besteedt, zoowel tot het herstellen en optrekken van publieke gebouwen als tot het verbreden en verfraaijen van geheele straten, ja tot het aanbouwen van gansch nieuwe wijken. Thans echter, nu de algemeene nood der behoeftige klasse de uitgifte van voor 3 miljoen broodkaartjes heeft noodig gemaakt, ziet de prefect van de Seine zich verplicht; den stedelijken raad eene leening van 25 miljoen voor te stellen, welk voorstel, naar men verzekert, gunstig zal worden opgenomen.

— De katholieke partij heeft eergisteren twee nieuwe zegepraalen in de verkiezingen behaald, namelijk in de verkiezing van de stad Thiers en van Lannion. Van eerstgenoemde stad schrijft men aan de *Univers*: »De heer Darrot, maire van de stad Thiers, is dezer dage tot gedeputeerde van dat arrondissement benoemd. Hij heeft ten plegtigste beloofd ten voordeele van de vrijheid van onderwijs te zullen stemmen. Hij heeft zelfs, daags voor de verkiezing, de petitie geteekend, die van handteekeningen van het geheel departement voorzien was. De heer Darrot behoort tot de behoudende partij.

De verkiezing van Lannion is meer betwist geweest, t. w. door den heer Jules Simon, een geliefd koosd leerling van den heer Cousin, die nog onlangs door den minister van openbaar onderwijs was gedecoreerd en zich steeds had voorgedaan als een voorstander van het Universiteits-monopolie. Bij de laatste stemming kwam echter de heer Simon slechts 169, tegen 263 stemmen, die door den heer Tassel werden behaald.

MADRID, 24 Februarij. De Spaansche regering begint zich te wapenen tegen elk mogelijk voorval. Zij heeft aan de Cortes twee voorstellen gedaan van magtiging, 1° om, des noodig, 50,000 man te ligten; 2° om eene leening van 200 miljoen realen te sluiten.

— De *Espanol* wil weten, dat Cabrera, in geestelijk gewaad vermoord, in Spanje is aangekomen. De *Heraldo* spreekt dit gerucht tegen.

ENGELAND.

LONDEN, 27 Februarij. Men leest in de *Standard*: »Gisteren liep alhier het gerucht, dat de Fransche regering, op aanzoek van het kabinet van Spanje besloten had, tijdelijk bezit te nemen van de Balearische eilanden, en dat zij dit besluit aan ons gouvernement had bekend gemaakt, welke mededeeling een kabinetraad ten gevolge heeft gehad. Zij, die dit gerucht verspreid hebben, en van welke sommigen met het ministerie in betrekking staan, voegden er bij, dat de heer Ward, secretaris der admiraliteit, op deze gebeurtenis zou zinspelen, bij het aanbieden van zijn budget van marine; doch daarvan is niets gebeurd. Wij weten hieromtrent geene nadere bijzonderheden.

— De verkiezing van de kanselier der universiteit van Cambridge is in eenig opzigt eene staatkundige kwestie geworden, ten gevolge van de pogingen, die men heeft aangewend om de verheffing van prins Albert te verzekeren. De Londensche dagbladen beschouwen het als eene onbedachte handeling van de leden van den senaat der universiteit, dat zij 's prinsen naam, zonder zijne toestemming, vooruit gezet hebben, en dat zij op zijn kandidaatschap blijven aandringen in weerwil van zijne weigering om zulks aan te nemen. Zij schrijven deze poging toe aan de ecrzuchtige plannen van de leden der universiteit en betreuren het, dat de naam van den gemaal der koningin zich alzoo gewikkeld vindt in een nutteloozen strijd, die hoe hij ook eindigt, aan niemand eer aanbrengt.

Laatstleden Zaterdag is de stemming afgelopen. De uitslag daarvan heeft aan prins Albert 953, en aan graaf Powis 837 stemmen toegekend, zoodat eene meerderheid van 116 stemmen aan de zijde van den prins gebleven is. Men herinnert zich niet, nog ooit zulk eene menigte personen aan de verkiezingen der Universiteit te hebben zien deel nemen en is benieuwd te weten, of de prins thans de benoeming zal aannemen, nadat hij dezelve geweigerd heeft uithoofde van het gebrek aan cenparigheid van stemmen, en na een strijd, waarin de overwinning hem zoo hevig is betwist, en waarin de koninklijke waardigheid in zekeren zin eene beleediging heeft ondergaan.

DUBLIN, 25 Februarij. De centrale commissie van Ierland, heeft dezer dage besloten, dat zij, wegens gebrek aan fondsen, vooreerst geene uitdeelingen meer zal doen. De *Cork Examiner*, sprekende over de lijze, waarop de sterfte heeft toegenomen in de baronie Bantrey, zegt, dat het aantal sterfgevallen, hetwelk voor drie weken op 20 à 30 daags berekend werd, thans tot 40 of 50 daags is gestegen. In het werkhuis van Bantrey, etwelk 800 personen bevat, zijn er in de laatst afgelopen eertien dagen 110 gestorven.

Volgens de laatste berichten van Rio-Janeiro zou de Amerikaansche gezant aldaar op het punt zijn van terug te keeren te worden tengevolge van de twist die tusschen hem en het bestuur van Brazilië is gerezen.

De tijdingen van Amerika doen niet voorzien dat de graanprijzen, binnen eenigen tijd eene daling zullen ondergaan. Er is weinig aanvoer in de havens, behalve in New-Orleans. New-York, de voornaamste uitvoermarkt voor meel, heeft nog geene regtstreeksche gemeenschap met het binnenland, dewijl het Erie-meer nog met ijs bezet is, en gewoonlijk zijn deze groote meeren niet voor de maand April bevaarbaar; de landen aan de gene zijde derzelve gelegen, zijnde de groote middelste van Noord-Amerika, leveren grootendeels de ontplooiende massa granen en meel op, die jaarlijks te New-York worden uitgevoerd.

Tijdingen uit Engelsch-Indië melden, dat het tractaat tusschen den gouverneur-generaal en den koning van Lahore den 25 December is geratificeerd. Het land zal voortdurend regelmatig met troepen worden bezet, waartoe vier compagnien sikhs aangeworven zijn. Het leger van Scinde zal op 7000 man worden gebracht. Deze en andere verminderingen zullen eene bezuiniging van een millioen £ te weeg brengen.

Sir Ch. Napier, gouverneur van Scinde, is bevorderd tot den rang van luitenant-generaal.

Tusschen Dost-Mahomed, den emir van Kabul (Afghanistan) en zijn zoon Akhbar-Khan was een hevige twist ontstaan over het vrijlaten van Engelsche krijsgesvangenen sinds den tijd der ontruiming van dat land door de Engelschen. Akhbar-Khan verzette zich met kracht tegen dezen maatregel ten gunste van Engeland, hetwelk als een slecht voorbeeld wordt beschouwd voor den tijd, dat deze jonge vorst zijn vader op den troon zal opvolgen.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 27 Febr. De *Köln. Zeitung* verzekert, dat de algemeene stenden zich ook zullen onledig houden met een nieuw ontwerp van het strafwetboek, alsmede met eene voordragt, strekkende om de criminele regtspleging, die sinds eenigen tijd te Berlijn van kracht is, over geheel Pruisen uit te strekken. Nog zouden de stenden, naar luid van dat dagblad, hun gevoelen moeten uiten over de invoering van een systeem van differentieel regten en over een plan tot daargestelling van den wester-spoorweglinie, van Berlijn naar Koningsbergen, welk plan reeds in 1842 aan de commissie der Staten is aangeboden. Deszelfs uitvoering zou 32 millioen thaler kosten.

Men schrijft van den Rijn, dat even als de Nederlandsche regering in het groothertogdom Luxemburg ook te Keulen, te Mannheim en op andere plaatsen, op last der Pruisische regering, de *Deutsche Brüsseler Zeitung* is in beslag genomen. Men voegt er bij, dat het lezend publiek daaraan niet veel verliest, vermits deze *Zeitung* over de aangelegenheden van Duitschland, bijna op gelijke wijze redeneert, als de brochuren van Heinzen, en in den stijl der *Deutschen Londoner Ztg.* De redacteur, zegt die berigtgever, is een voormalige beschermeling van den Rhein. Beobachter, die in onderscheidene artikelen zijne onbeduidendheid heeft aan den dag gelegd.

„Wij lezen met verwondering, zegt de Rhein. Beobachter, het aan de New-York Herald ontleende en ook in de Duitse bladen overgenomen berigt, dat de senaat te Washington het handelsverdrag tusschen het Zollverein en de Vereenigde staten ratificeert. Dit berigt is geheel ongegrond. Niet met het Tolverbond maar met Hanover hebben de Vereenigde staten een verdrag gesloten, en wij voegen er met leedwezen bij, dat dit verdrag, tenminste voor de eerstvolgende jaren, een nieuwe hinderpaal daargestelt tegen het aansluiten van Hanover bij het Tolverbond.”

— Uit Berlijn wordt gemeld, dat de lakenfabrikanten sedert de opening der vijf havens, eenige bezendingen hunner voortbrengselen naar China hebben gedaan, die, ofschoon ze niet aanzienlijk zijn, echter het bewijs geleverd hebben, dat de Duitse lakenindustrie met die van andere natien, aldaar nog altijd kan welijveren.

POSEN, 16 Februarij. Wij kunnen thans met tamelijke zekerheid melden, dat het groote Polen-proces, en 1 April d. j. te Berlijn een aanvang zal nemen.

De rijks-procureur Wentzel, die hier met het opmaken der acten van beschuldiging bezig was, is, naar men zegt, met twaalfhonderd acten naar Berlijn teruggekeerd. Reeds zijn alle Polen, die tot dusverre alhier in hechtenis waren, naar de residentie vervoerd.

— Een dagblad van Silezië bevat een berigt over den ongelukkigen toestand der arbeidende klasse in die streken, waarin men leest, dat de armoede aldaar zulk eene hoogte heeft bereikt, dat half verrotte kruiden en stronken tot een feestmaal verstrekken. Het volgende schier ongeloofbaar geval wordt nog verhaald: Een man, die na het verkoopen zijner goederen, broodeloos en zonder huisdak was, zag zich eindelijk genoodzaakt met zijn huisgezin, bestaande uit eene vrouw en zeven kinderen te gaan bedelen; ten einde de koude af te weren, stak hij zijne kinderen twee aan twee in met stroo gevulde zakken. Toevallig is een zijner kinderen, een meisje, een Albino, d. i. zij heeft geheel wit haar, een sneeuw-witten huid en roode oogen, die gestadig in beweging zijn. Eindelijk verkocht hij deze Albino aan iemand, die het land doorreisde om misgeboorten en dieren voor geld te laten zien. Thans gaat zij met dien man waarschijnlijk buiten haar vaderland, tenzij de autoriteit den koop vernietigt.

WEENEN, 24 Febr. De hooge geestelijkheid van ons keizerrijk munt thans uit in hare milde liefdadigheid. De hoogw. patriarch-aartsbisschop van Erlau in Hongarij, onderhoudt dagelijks 900 armen van de inkomsten van zijn bisdom, want hij zelf bezit geen vermogen, en het kapittel zijner hoofdkerk volgt dit schoone voorbeeld na. Mgr. Stanislaus Pyrker is een voormalig religieus van de abdy Lelienfeld in Duitschland.

De prins-bisschop van Laibach heeft onlangs, grootendeels op eigene kosten een klein seminarie gesticht onder den naam van *Collegium Aloysianum*. Thans telt het nog slechts 22 leerlingen, maar in dit voorjaar zal het aanmerkelijk worden vergroot. De som, die de hoogw. prelaat zelf aan dit gesticht heeft ten koste gelegd, bedraagt reeds meer dan 100,000 gulden.

— Men meldt uit Krakau, dat dezer dage aldaar twee jonge meisjes op het punt waren van hare gelofte af te leggen in een klooster, waarin zij den tijd van haar noviciaat volbragt hadden (welke tijd was ingegaan toen Krakau nog een onafhankelijke staat was), toen eensklaps van wege de Oostenrijksche gezagvoerders een bevel werd gezonden aan de eerv. overste om die plegtigheid niet te voltrekken en de beide meisjes naar Pruisen, haar geboorteland, terug te zenden.

— Het groote nieuws aan de orde van den dag is de reeds zoo veel besprokene overeenkomst, die tusschen de hoven van Oostenrijk, Frankrijk en Engeland met de Porte is getroffen, om de besloten doorgraving der landengte van Suez nog in den loop van dit jaar aan te vangen. Oostenrijk neemt op zich het gedeelte der kust, de haven en monding tot aan de woestijn te beginnen van de Egyptische zijde; Frankrijk het gedeelte der woestijn en Engeland de haven en de daargestelling van alle noodzakelijke dokken en werken in Suez. Tot dat einde zal van wege Oostenrijk de Oost. Lloyd en van den Engelschen kant de Oost-Indische Compagnie in de Roode zee de stoom- en andere vaartuigen, alsmede de materialen leveren.

STUTTGART, 25 Febr. In de laatste zitting van den buitengewonen landdag kwam het antwoord der regering in op de aanvraag der kamer aangaande de aangelegenheden der pers. Z. M. verklaarde de censuur niet te kunnen ophellen, omdat deze maatregel in verband staat met de bepalingen, waaraan hij zich als lid van het Duitsch verbond te houden had.

GENEVE, 20 Febr. De artikelen der Geneefsche wet betreffende den algemeenen raad zijn in den grooten raad eindelijk met 54 tegen 32 stemmen aangenomen. Onder de meerderheid bevond zich ter zijde van de oude aristocratie, de Nestor der liberalen, de heer Fazy Pasteur. De katholieken, hebben zich in de beraadslaging niet gemengd, doch ook voor den algemeenen raad hunne stem gegeven.

BERN, 22 Febr. De door onzen grooten raad uitgevaardigde wet op de inkomsten, waarvan reeds voor eenige dagen is melding gemaakt, heeft, hoezeer zij ook op de bevolking drukt, en hoe nadeelig zij ook is op de ontwikkeling der nijverheid, weinig ontevredenheid verwekt, vermits men belastingen had verwacht, die meer regt streeks de eigendommen zouden hebben bezwaard.

Onderscheidene volks-commissien, inzonderheid die van Thonne hebben aan den uitvoerenden raad petitiën ingediend strekkende om de gezagvoerders te verzoeken, huiszoeking te bevelen bij de eigenaars en de pachters, die verdacht gehouden worden van hante granen en levensmiddelen te bewaren, met oogmerk om de prijzen te verhoogen. Zij eischen dat op deze beschuldigten de wet van onteigening ten algemeene nutte worde toegepast.

— Bladen uit Tessin maken melding van eenige onkosten die op Sardiniësch en Oostenrijksch grondgebied hebben

plaats gehad, wegens den uitvoer van levensmiddelen naar Zwitserland, welke men niet dan met de gewapende magt heeft kunnen beteugelen. Men verneemt echter volgens een brief uit Lucern van den 21 Febr. dat sinds den 19 de uitvoer van granen uit Lombardijen naar Zwitserland is verboden.

Kooplieden uit Tessin hadden in Zwitserland bijna al het ter markt gebrachte koren opgekocht. Het volk hierover misnoegd, vermoedde dat het met oogmerk van woeker geschied was, hief geschreeuw aan en begon de Zwitsersche kooplieden te dringen en te stoeten.

Allengskens kreeg de zaak een ernstig aanzien, en op verzoek van een beambte weken de Zwitsers in een openbaar gebouw, waar binnen twee hunner niet dan met moeite hun leven konden redden. Toen de Zwitsersche handelaars weg waren, scheen de rust hersteld, maar de oploop begon op nieuw en werd zeer heftig, zoodat toen de kooplieden waagden weder op de markt te verschijnen, om het door hen gekochte graan te doen wegvoeren.

Nu verscheen eene bende soldaten, doch wanneer het oproer op de eene plaats beteugeld scheen, brak het op eene andere met des te meer heftigheid uit. Twee pakhuizen werden geplunderd en meer dan 400 mudden graan deels gestolen, deels verstrooid.

De straat was als met koren bezaaid. Het volk schreeuwde: Wij laten het koren niet naar Zwitserland! Dood aan alle Zwitsers! Geheel het land, van Varese naar Laveno, was in opstand, en overal op de wegen werden de korenwagens aangehouden, hetgeen zij geladen hadden, geplunderd en hen, die ze verzelden, mishandeld. Eerst des avonds werd het rustiger, en des nachts hadden er vele gevangennemingen plaats.

Berigten van ooggetuigen melden, dat in dit kanton zulk een voorraad is van granen, voor Zwitserland bestemd, dat er verscheidene maanden noodig zijn om ze, in weerwil van de talrijke vervoermiddelen over den St. Gothardsberg en Splügen te leveren. Wanneer derhalve ook Lombardye in de toekomst de uitvoer verbieden wil, dan zal Zwitserland echter nog lang van levensmiddelen kunnen worden voorzien. (Nath. Ztg.)

In weerwil van de pogingen der Britsche diplomatie om aan de Russische vlag te beletten de Golf van Asterabad te bevaren, heeft het hof van St. Petersburg van den shah van Perzië voor Russische schepen het regt der visscherij langs die kusten verkregen. Eenige jaren te voren was het Russisch-gouvernement, door het hof van Teheran gemagtigd geworden om aan den ingang van de Golf van Asterabad een klein fort te bouwen, ten einde de Russische kustvisschers tegen de inboorlingen te beschermen. Het bouwen van dit fort werd langen tijd vertraagd door de opstanden der inboorlingen, en de Russische schepen waren genoodzaakt, zich op een afstand te houden. Te vergeefs wendde prins Dolgorouki zich tot den Shah om aan de Russische vlag de verleende vrijheid te waarborgen; doch vermits het kabinet van St. Petersburg onlangs een krachtig ultimatum naar Teheran had gezonden, heeft de Shah zich eindelijk verbonden om aan het verlangen van Rusland gevolg te geven.

Men heeft over Constantinopel berichten van den Caucasus ontvangen. De generaal Woronzoff had aangehouden alle kleine fortten te ontruimen en alleen Anassa en Soukoum-Kalé te behouden, onder voorwaarde dat alle kustbewoners zich zouden willen verbinden, aan Schamy-Bey niet de minste hulp te verleenen, met de Russische gezagvoerders in goede verstandhouding te blijven en aan den keizer een contingent van 30,000 man te leveren, aangevoerd door Circassische legerhoofden, en die alleen zouden worden opgeëischt in de oorlogen tegen de Christenen. Deze voorstellen zijn echter niet aangenomen.

De Keizer van Rusland heeft eene ukase uitgevaardigd, waarbij het aan vreemdelingen wordt verboden de krijgs-verrigtingen van den Caucasus als liefhebbers te volgen. Zij, die in het vervolg van deze veldtochten willen deel maken, moeten beginnen met zich als onderdanen van den Keizer van Rusland te verklaren, den eed van getrouwheid af te leggen, en zich hij het leger te doen inslijven.

Brieven uit Constantinopel melden, dat de cholera thans merklijk tot Damascus is doorgedrongen en zonder twijfel reeds eene groote uitbreiding verkregen heeft.

LAATSTE BERIGTEN.

's GRAVENHAGE, 3 Maart.

In de zitting van de tweede kamer van heden is tot griffier der tweede kamer verkozen, de heer D. F. van Gans. Redacteur van de Nederlandsche Staats-Courant.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 3 Maart.

Gruten werden verkocht 2000 fl. ord. witte Java Baff op ontvaug-ordellen a 24 c. - verder worden uit de eerste hand

a. 6000 b. oug. Tafelrijst, pr. Prinz Carl, afgedaan tot f15. In de tweede hand was ook de omzet in Rijst buitengewoon levendig, tot op nieuw verhoogde prijzen.

Tarwe 128, 129 & b. Pools. f463, 470; 122, 125 & dito f430, 443; 131 & p. with. dito f495; 128 & ger. with. dito f440, 441; 130, 131 & with. Pools. f480, 488; 127 & ger. bonte dito f455; 126 & n. Vries. f435; 122, 126 & Vriesch. Smet f390, 407; 134 & n. Gron. f480; 126 & bonte f460, in cons.

Rogge 120 & Prais. f323; 120 & Odessa f326; 117, 119, 120 & Petersb. f320, 330 extr.; 125 & Rost. f340; 120 & Prais. f330 cons.

Garst 111 & Deensche f252; 106 & Old. Winter f247.

Haver 66 & Voer f145.

Boekweit 118 & n. Holsteins. f275; 116 & dito f266 entr.; 120 & Gron. Voer f272; 112, 114 & j. Holsteins. f240, 246.

Koolzaad. Holsteinsch 60. Op 9 vaten dadelijk in April 61½; Sept. en Oct. 61½. Lijnzaad prijsh Koningsb. 110/12 & f300; Riga 105 & f290. Raapolie per 6/w. f36½; Vliegend 35½; primo Mei eerst, 34½, 35, Sept. 35; Oct. 35½; Nov. 35½; Dec. 35½. Lijnolie per 6/w. f32½; Vliegend 31½. Hennipolie per 6/w. f33½. Raapkoeken f70; 72. Lijnkoeken 11, 13.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.					
2 MAART.			3 MAART.		
	gebl.	5 MAART 1½ u.	gebl.		
Neerl. W. Sch. a 2½ pCt.	58½	58½	58½		
Dito Dito	70½	70½			
Dito Dito op resc.	70½				
Dito Dito	90½	90½	90½		
O. I. Leening	4	90½	90½		
Amortis. Syndic.	4½				
Dito Dito	3½	87½			
Handel-Maatschappij	4½	174½	174½		
Haarlemmermeer	5				
Aand. Rijn-Spoorweg	4½				
Aand. Holl. S. M.	4½				
BRUXEL	4½				
Dito	2½	50½	50½		
Dito bij Rothschild	2½	51			
SPANJE, L. bij Ard. van 85 f	5	18½	18½	18½	
Dito bij Dito onb. st.	5	18½	17½	18½	
Dito	3	37½	37½		
Dito Binnenl. a 6 m.	3	30½	30½	30½	30½
Coupons Ardoin		16½	16	16½	
Passive					
Deferred					
Fransche Uitgast.		5½			
PORTUGAL, te Londen	3	37½			
Dito Dito	4	36½	36½	36½	36½
Dito Binnenl. a 1 Conto	5				
Rusl. Ob. R. 4798 en 1816	5	104½	104½		
Dito Dito 1828 en 1829	5	103½			
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	96½	96½		
Dito bij Hope	4	88½	88½		
Dito bij Stieglitz en C.	5	88½	88½		
Cert. te Hamburg	5	100½			
Inscrip. van 1844	6	68			
Cert. van Dito	6	69	69		
PRIMA, 1000 f.	4				
Dito Aand. met Loten f 500	f				
Dito Dito f 500	142½				
AMSTERDAM, Ph. Bank	6 pCt.				
Dito	5				
Dito Bank-Aand.					

Oostenrijk, Met. 5 pCt. 104½, 104½; Oblig. bij Goll en C. 3 pCt. 102½; Louis. bij Hope 69; Braz 5 pCt. 87.

Koers van het Geld: Beleening 3½, 4 pCt., Prolong. 4 pCt. Wissel-Disconto 4 pCt.

ANTWERPEN, 1 Maart. Kerkelijke Staat. Oblig. 1832 a 1837 5 pCt. 100. Certific. 1844, 5 pCt 96.

Wisselkoers.

2/m. Hamburg 35½; Zigt dito 35½; 2/m. Londen 11 87½; Zigt Londen 11 95; 3/m. Lisbon. 42½; 3/m. Porto 41½; 2/m. Petersburg 1 98.

MENGELWERK.

IN IERLANDS NOOD.

Neen, 't is geen woeste wapenkreet,
Die, voortgejaagd van de Iersche stranden,
De beemden rond der Nederlanden
Zijn doffen toon weergalmen deed.
Neen, 't is geen luid beroep des volks,
Dat, in den slavenband geklonken,
Op eens de borst weer voelde ontvonken
Voor 't wit zijns onbezweken tolks (1).
't Is geen beroep op hulpbetooning,
Bij ons, die streden jaar en dag,
Ter slechting van 't erkend gezach,
Den Gravenstoel van Spanjes Koning.
Blak' huff geen heldre vrijheidszon —
Hun haat heeft uit voor Albion.

't Is hier geen bede om broederhand
Met de Europeesche Katholijken,
Opdat ze een vriendengeest doen blijken
Voor 't eenzaam, voor 't versmeten land.

Neen, 't is geen zwaard, het zijn geen woorden,
Uw hart en wil hier, afgevraagd:
Neen, 't is de noodkreet van vermoorden,
Die somber u door de ooren jaagt.

(1) O'Connell.

De Pest, de Honger slaanden sikkelt
Door Ierlands ijle halmen heen:
Zij maaien langzaam, schreên voor schreên....
Maar bij gestadig feller prikkel.
Geen buurt, geen stad, geen landstreek zwicht —
Maar heel een volk, verzaad van plagen,
Ten onvermijdbren val gericht,
Komt brood, komt brood in 't hongren vragen!

Geeft, geeft dan! — Ziet ge gindsche schaar?...
Schouwt, van den voorspoedstop, gij rijken,
Op duizend duizenden, die daar
In 't somber dal van nood bezwijken.
Een oogwenk nog! — reeds waart alom
De bleeke wanhoop door hun benden....
Een oogwenk — en gij zaagt den drom
't Gevloekt bestaan (licht hooploos!) enden.
Wie uwer, die, in 't aangezicht
Der hongerdood, der pestvernieling,
Bij moeder-, vrouw- en kroostontzieling,
De hand zal zeggen, die hem richt?
Hun wanhoopsvloek.... wie zal 't verhindren,
Dat hij op u, uw hoofden, komt?
Dat op de schedels uwer kindren
Dier vaadren wraakschicht pas verstompt?
Hun wanhoop!.... God heeft hen geslagen:
Maar gij, die u in weelde baadt,
Gij hadt, ter leniging dier plagen,
Geen Christenliefde — raad noch daad.
Gij hebt uw broedren zien bezwijken,
Hun nood, hun wanhoopskreet gehoord:
God-zelf, beroofd en krank, o rijken!
Komt, biddend, kloppen aan uw poort:
Gij hebt den moed hem af te wijzen....
Gij zijt geen vroom Samaritaan:
De Jood doe vrij zijn klachte rijzen:
Gij hebt den Jood niet welgedaan;
Gij spoedt u naar den tempel henen
(En wáre 't immer tempelwaart!)
Gij antwoordt op zijn aaklig stenen:
„Wat vraagt ge, man van vreemden aard!“
Wierpt gij de kruimels uwer weelde
Nooit achteloos den honden voor?...
Zijt gij, voor God, zoo rijk bedeelde?...
Smeekt ge éens niet, op úw beurt, gehoor?...
Geeft, geeft! gij kunt den honger stillen,
Die wanhoop, zonde en deernis, broedt:
En 'tgeen gij eens van God zult willen,
Ziet toe, dat gij 't den broeder doet!

26 Jan., 1847.

A. Th.

INGEZONDEN STUKKEN.

OVER HET VERLEENEN VAN CONCESSIONEN VAN SPOORWEGEN
HIER TE LANDE.

Het verleenen van concessien voor spoorwegen in Nederland levert een zeer zonderling verschijnsel op, hetgeen men elders nauwelijks zoude kunnen gelooven waarheid te behelzen.

Men bemerkt hier te lande vier concessien van spoorwegen op, verleend aan concessionarissen die de vereischte kapitalen niet bezitten om hunne ondernemingen tot stand te brengen, terwijl een vijfde concessionaris eene maatschappij tot stand gebragt heeft, die de benoodigde kapitalen bezit, en met moeite, in weerwil dat de provincie er naar reikhalst, de koninklijke sanctie schijnt te kunnen verkrijgen. Het is toch algemeen bekend dat de concessionarissen van de Zeeuwsche, Limburgsche, die van de Groningsche, van de Nijmeegsche en van de Friesche spoorweg door de financiële crisis er niet in geslaagd zijn, tot nog toe de vereischte kapitalen voor hunne ondernemingen te hebben kunnen bijeenbrengen, hoezeer zij reeds de koninkl. sanctie of definitieve concessie verkregen hebben, terwijl in weerwil der ongunstige omstandigheden voor de Noord-Holl. spoorweg, sedert October van het vorige jaar te Parijs eene Fransche Nederl. Maatschappij is geformeerd geworden, aan wier hoofd zich onder anderen bevonden de Graaf de la Pinconniere Pair van Frankrijk, President der spoorwegen van Nantes naar Tours en Orleans naar Bourdeaux, Z. Ex. de heer van Gobbelschroy Oud-Minister van het koninkrijk der Nederlanden, de heer de Freuleville, Oud-Prefekt Administrateur der spoorweg van Nantes naar Tours, de heer d'Herembault gedeputeerde van Pas de Calais, de Baron Francesche Oud-Secretaris van Ambassade, de heer Bodin Bankier te Parijs, van welke Maatschappij de benoodigde fondsen ingeschreven zijn en reeds in Januarij de derde storting plaats gehad heeft, doch in weerwil van dit alles heeft tot nog toe de Maatschappij geen sanctie van Z. M. den Koning der aan hun den 29 Mei 11. verleende voorloopige concessie kunnen verkrijgen.

Verschillende geruchten zijn over de redenen daaromtrent in omloop, die nauwelijks geloofbaar zijn. Zoo toch zoude het volgens sommigen eene eisch van f 800,000 tot het aanleggen van nieuwe forten en fortificatie liniën zijn, volgens anderen het bezwaar wegens het benadeelen

van het Noord-Holl. Kanaal: wij zullen deze beide redenen eens nader beschouwen, en daaromtrent onze bedenkingen opperen.

Moet men wat de eerste reden betreft dan hier te lande ondernemingen ten voordeele van den handel op eene zoodanige wijs bezwaren, dat de uitvoering er genoegzaam onmogelijk door wordt? Moet dan de staat zelve niet voorzien in hare verdedigingsmiddelen? Zijn wij dan teruggekeerd tot den staat dier barbaarsche eeuwen, dat ieder in zijne eigene verdediging moest voorzien? Is dan die spoorweg als zoo winstgevend te beschouwen om die Maatschappij zulke ongehoorde lasten te doen dragen? Staat dan de vijand voor de deur, dat men niet gedurende de constructie enz. alle jaren van wegen den staat een som tot de defensie kan aanwenden; en wanneer het eenmaal zooverre gekomen is, vermeenmen wij dat er niet veel meer aan de verdediging te doen zal zijn. Wij vragen alzoo ten slotte, of het welzijn van eene zoo belangrijke provincie als die van Noord-Holland, dat met deze onderneming in een zoo naauw verband staat, aldus opgeoffert mag worden aan eenige in een ver verschiet benoodigde verdedigingsmiddelen; die, wanneer zij tot het hoogstnoodige herleid worden, misschien beneden de helft van het geëischte zullen nederkomen, en wanneer deze zelfs gedurende de 4 jaren der constructie van den spoorweg er uit overgebragt wierden, op slechts f 100,000 's jaars voor den staat zoude nederkomen.

Het tweede bezwaar levert geen meerder wezenlijkheid dan het eerste op, want indien men uit het grondbeginsel wilde uitgaan, geen verbeteringen te mogen daastellen uit hoofde van het benadeelen van de oude middelen, dan had men nimmer diligences moeten oetrojieren die postwagens en huurkoetsiers, stoombooten, die beurt- en veerscheppen benadeelden; dan had men nergens in ons vaderland concessien van spoorwegen moeten verleenen, want deze alle benadeelden de concurerende wegen en kanalen. Levert nu de spoorweg een beter vervoermiddel dan een kanaal op, alsdan mag gewis de regering dat betere middel aan den handel niet weigeren; is een spoorweg slechter dan zal men er geen gebruik van maken, en de vreemde Maatschappij alleen zal er hare rekening niet bij vinden, in allen gevalle kan dit geen reden wezen, dat de koninklijke sanctie op de concessie langer achterwege blijve.

Diaz.

ADVERTENTIEN.

Ruim drie maanden geleden betreurden wij het verlies onzer Vierde Dochter JEANNETTA FRANCISCA; thans wordt ons hart op nieuw getroffen door het afsterven van onze Tweede Dochter CORNELIA MARIA, in den ouderdom van ruim 29 jaren, na een lijden van Vier Maanden.

Amsterdam,
25 Februarij 1847.

P. DE VOYS,
M. A. DE VOYS,
Geb. van DOSSAUME.

Den 1sten Maart 1847, overleed in den ouderdom van bijna 46 jaren, mijn zeer geliefde Zoon, de zeer Eerw. Heer JOANNES MESKER, Landdeken van Rijnland en Pastoor te Voorburg; bij tijds voorzien van de H. H. Sacramenten der stervenden.

's GRAVENHAGE.

C. MESKER.

Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene ook als bijzondere Kennisgeving aan te nemen.

J. J. ARKESTEYN EN ZOON, Boekdrukkers en Boekhandelaren te 's Hertogenbosch, hebben uitgegeven:

VERZINT EER GIJ BEGINT!

Een hartelijk woord aan mijne Landgenooten, over de in ons Vaderland heerschende ziekte, genaamd:

LANDVERHUIZING.

24 Bladz. gr. 8°. f — 15.

De Godsdienstige beweging in Engeland, of de voortgang van het Katholicismus en de terugkeer der Anglikaansche kerk tot de eenheid; naar het Fransch, door J. J. BURCHER, R. C. Pastoor. 436 bladz. gr. 12°. f 1.50
Geschiedenis der Nederlanden voor de Jeugd. Derde Druk, bijgewerkt tot en met 1846. . . . f — 60
Alsmede een aantal Werkjes tot Schoolgebruik.

VERZAMELING

VAN

PORTRETTE VAN HOOGGEPLAATSTE EN BEROEMDE

R. K. Geestelijken.

De proefplaat van gemelde Verzameling aan Heeren Boek- en Kunsthandelaren en Verdere Begunstigers afgezonden zijnde, worden dezelve minzaam verzocht, uiterlijk in den loop van deze maand, aan den ondergeteekende te willen opgeven, de personen, welke op dit werk zullen hebben ingeteekend.

's HAGE,
den 1 Maart 1847.

F. WAANDERS.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.